Vartijan ammattitutkinto 2016

Vartijan ammattitutkinto 2016

Tutkinnon suorittanut tietää yksityisen turvallisuusalan työtehtävät ja palvelut ja niiden suorittamiseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet sekä tarvittavilta osin turvallisuusalan työtehtäviin liittyvän lainsäädännön. Hän tuntee yksityisen turvallisuusalan työtehtäviä sivuavat viranomaisorganisaatiot, niiden ydintehtävät sekä yritysturvallisuuden osa-alueet. Hän tietää lisäksi yksityisen turvallisuusalan työtehtäviin liittyviä riskejä ja yleisimpiä poikkeamatilanteita ja osaa toimia työturvallisuuden edellyttämin tavoin. Hän tuntee myös erilaisten ympäristöjen vaikutuksen toiminnan luonteeseen suoritettavien tehtävien, tilanteen sekä lainsäädännön kannalta.

Tutkinnon suorittanut ymmärtää ammattinsa asiakaspalveluluonteen ja osaa toimia vahinko-, ongelma- tai konfliktitilanteissa. Hän hallitsee vuorovaikutuksen sekä sanallisen ja sanattoman viestinnän perusteet ja hyödyntää niitä työssään.

Tutkinnon suorittanut tuntee perustiedot kiinteistöjen rakenteellisesta turvallisuudesta, teknisestä valvonnasta ja erilaisista valvontatavoista. Hän tuntee teknisten turvallisuus-/ viestintäjärjestelmien, rakenteellisen turvallisuuden ja henkilövalvonnan kokonaisuuden. Hän osaa työssä tarvittavien asiakirjojen laadinnan ja raportoinnin periaatteet. Hän tuntee työssä tarvittavat vartiointivarusteet ja voimankäyttövälineet.

Tutkinnon suorittanut osaa perustiedot pelastustoiminnasta sekä poikkeusoloihin varautumisesta. Hän tuntee kiinteistön paloturvallisuuden kannalta olennaiset seikat ja tietää, miten toimia oikein ja vahingot minimoiden palonehkäisyssä, mahdollisessa palotilanteessa ja jälkivahinkojen torjunnassa. Hän tuntee myös vaarallisten aineiden merkinnät ja tavallisimpien vaarallisten aineiden ominaisuudet. Lisäksi hän hallitsee hätä- ja psyykkisen ensiavun.

Tutkinnon suorittaja voi toimia turvallisuusalan elinkeinon harjoittajan tai elinkeinoelämän palveluksessa esimerkiksi vartijana, reseptionistina, järjestyksenvalvojana, poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi asetettuna järjestyksenvalvojana, myymälätarkkailijana, arvokuljettajana, henkivartijana, turvatarkastajana, vartijapalomiehenä tai esimiehenä.

Perusteen nimi	Vartijan ammattitutkinto 2016
Määräyksen diaarinumero	52/011/2016
Korvattavat määräykset	44/011/2006
Koulutuskoodit	Vartijan ammattitutkinto (384501)
Voimaantulo	01.01.2017

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen. 1
2. Tutkinnon osat. 2
   2.1. Vartijan koulutus. 2
   2.2. Pelastustoiminta. 4
   2.3. Toiminta eri vartiointimuodoissa. 5
   2.4. Teknisten turvallisuusjärjestelmien käyttö. 7
   2.5. Tilannehallinta. 8
   2.6. Järjestyksenvalvonta. 9
   2.7. Kaupan turvallisuustoiminta. 11
   2.8. Turvatarkastus. 12
   2.9. Henkilösuojaus. 14
   2.10. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden turvallisuusvalvonta. . . 16
   2.11. Sammutus- ja pelastustoiminta. 19
   2.12. Turvallisuusalan esimiestoiminta. 20
   2.13. Arvokuljetustoiminta. 21
3. Tutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi. 24
4. Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset. 25
5. Liite. Tutkinnon kuvaus (ei sisälly määräykseen). 26
   5.1. Tutkinnon muodostuminen. 26
   5.2. Tutkinnon suorittaneen osaaminen. 26
   5.3. Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia. 27
   5.4. Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema. 27
   5.5. Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema. 27
   5.6. Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen). 27
   5.7. Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset. 27
   5.8. Jatko-opintokelpoisuus. 27
   5.9. Säädösperusta. 27
   5.10. Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla. 27
   5.11. Pohjakoulutusvaatimukset. 28

1. Tutkinnon muodostuminen

Vartijan ammattitutkinto muodostuu kahdesta pakollisesta ja neljästä valinnaisesta tutkinnon osasta.

PAKOLLISET TUTKINNON OSAT | 2 KPL
Vartijan koulutus, **P**
Pelastustoiminta, **P**
VALINNAISET TUTKINNON OSAT | 4 KPL *Tutkinnon suorittaja valitsee neljä tutkinnon osaa.*
Toiminta eri vartiointimuodoissa
Teknisten turvallisuusjärjestelmien käyttö
Tilannehallinta
Järjestyksenvalvonta
Kaupan turvallisuustoiminta
Turvatarkastus
Henkilösuojaus
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden turvallisuusvalvonta *Tutkinnon osa Sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden turvallisuusvalvonta vastaa kahta tutkinnon osaa.*
Sammutus- ja pelastustoiminta *Tutkinnon osa Sammutus- ja pelastustoiminta vastaa kahta tutkinnon osaa.*
Turvallisuusalan esimiestoiminta
Arvokuljetustoiminta
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta *Vartijan ammattitutkintoon voidaan sisällyttää tutkinnon osa turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinnosta, lukkosepän ammattitutkinnosta tai lukkoseppämestarin erikoisammattitutkinnosta.*

2. Tutkinnon osat

2.1. Vartijan koulutus

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja suorittaa

- Väliaikaisen vartijan koulutuksen
- Vartijan koulutuksen.

Arviointi

VÄLIAIKAISEN VARTIJAN KOULUTUS.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tietää yksityisen turvallisuusalan toimialana ja alaan liittyvät keskeiset sidosryhmät ja tuntee yritysturvallisuuden perusteet • tietää yksityistä turvallisuusalaa, vartioimisliiketoimintaa ja vartioimistehtäviä koskevat keskeiset säädökset • tietää vartijan toimivaltuudet ja velvollisuudet, oikeudellisen asemansa vartijana sekä vartiointityössä noudatettavat periaatteet ja etiikan • tietää perus- ja ihmisoikeudet • tietää miten toimia vartijana hyvien palveluperiaatteiden mukaisesti • tietää rakenteellisen suojauksen ja teknisen valvonnan sekä vartioinnin muodostaman kokonaisuuden • tietää eri vartiointimuodot ja -tehtävät ja osaa vartijan toiminnan hälytystehtävissä • tietää vartiointivarusteiden käytön ja vartijan työhön liittyvien asiakirjojen laadinnan • tietää ennaltaehkäisyn ja toiminnan poikkeama-, vahinko-, ongelma- tai konfliktitilanteissa • tietää miten toimia viranomaisrajapinnassa ja hahmottaa poliisitoimintaa sekä siihen liittyviä vartijan tehtäviä • tietää perustiedot vartijalle sallituista voimankäyttövälineistä sekä hallitsee voimankäyttöön ja voimankäyttövälineisiin liittyvän säädösperustan yleisellä tasolla • tietää miten toimia vartijan tehtävissä työturvallisuus huomioiden • tietää hätäensiavun ja alkusammutuksen perustiedot sekä osaa tehdä hätäilmoituksen • tietää sisäisen ja ulkoisen asiakaspalvelun periaatteet • tietää vartijan tarvitseman turvallisuusviestinnän perusteet ja ymmärtää salassapidon merkityksen työ- ja vapaa-aikana sekä sosiaalisessa mediassa.

VARTIJAN KOULUTUS.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• osaa turvallisuusalaa, vartioimisliiketoimintaa ja vartioimistehtäviä koskevat keskeiset säädökset • osaa tietää vartijan toimivaltuudet ja velvollisuudet ja tietää oikeudellisen asemansa vartijana sekä osaa vartiointityössä noudatettavat periaatteet ja etiikan • osaa perus- ja ihmisoikeudet • osaa yleisellä tasolla poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi asetettujen järjestyksenvalvojien tehtävät ja toimivaltuudet • osaa toimia vartijana vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä hyvien palveluperiaatteiden mukaan ja eettisesti hyväksyttävällä tavalla • osaa vartiointivarusteiden käytön ja vartijan työhön liittyvien asiakirjojen laadinnan • osaa varmistaa rakennusten palo- ja poistumisturvallisuuden ja tunnistaa näihin liittyviä vaaratekijöitä • osaa ennaltaehkäistä ja toimia oikein erilaisissa poikkeama-, vahinko-, ongelma tai konfliktitilanteissa • osaa toiminnan pisto-, veri- tai eritetartuntavaaratilanteissa • osaa rakenteellisen suojauksen sekä turvallisuusteknisten laitteiden ja järjestelmien toimintaperiaatteet sekä vartioinnin muodostaman kokonaisuuden • osaa vartijan työsuhteeseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet ja työturvallisuuteen liittyvät keskeiset asiat ja osaa toimia turvallisesti vartijan tehtävissä • osaa vartijan fyysisen voimankäytön perusteet ja tuntee vartijalle sallitut voimankäyttövälineet sekä voimankäyttöön ja voimankäyttövälineisiin liittyvän säädösperustan • osaa hätä- ja psyykkiseen ensiapuun kuuluvat keskeiset asiat sekä osaa tehdä hätäilmoituksen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Vartijan koulutus on pituudeltaan vähintään 120 oppituntia. Vartijan koulutus sisältää Väliaikaisen vartijan koulutuksen, joka on pituudeltaan vähintään 40 oppituntia.

Väliaikaisen vartijan koulutus

Ammattitaito osoitetaan osallistumalla *Väliaikaisen vartijan* (40 ot) -koulutukseen ja suorittamalla sen jälkeen hyväksytysti opetusaiheita käsittelevä kirjallinen koe, johon kuuluu monivalintatehtäviä sekä perusteltuja vastauksia vaativia kysymyksiä. Koe on suoritettava kuuden kuukauden kuluessa koetta edeltävän koulutuksen aloittamisesta. Hylätyn kokeen saa uusia kolme (3) kertaa, mikäli koetta ei suorita hyväksytysti, koulutus on suoritettava uudestaan. Uusintojen välillä tulee olla vähintään yksi (1) päivä.

Mikäli suorittajalla on voimassa oleva vartijaksi hyväksyminen, niin koulutukseen ei tarvitse osallistua eikä koetta suorittaa.

Poliisihallitus voi tarkentaa erillisillä määräyksillä koulutuksessa käsiteltäviä opetusaiheita, sisältöä ja tuntijakaumaa.

Vartijan koulutus

Ammattitaito osoitetaan osallistumalla Vartijan koulutukseen ja suorittamalla sen jälkeen hyväksytysti opetusaiheita käsittelevä kirjallinen koe, johon kuuluu monivalintatehtäviä sekä perusteltuja vastauksia vaativia kysymyksiä. Koe on suoritettava kuuden kuukauden kuluessa koetta edeltävän koulutuksen aloittamisesta. Hylätyn kokeen saa uusia kolme (3) kertaa, mikäli

koetta ei suorita hyväksytysti, koulutus on suoritettava uudestaan. Uusintojen välillä tulee olla vähintään yksi (1) päivä.

Mikäli suorittajalla on voimassa oleva vartijaksi hyväksyminen, niin koulutukseen ei tarvitse osallistua eikä koetta suorittaa.

Poliisihallitus voi tarkentaa erillisillä määräyksillä koulutuksessa käsiteltäviä opetusaiheita, sisältöä ja tuntijakaumaa.

2.2. Pelastustoiminta

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- pelastustoiminnan oikeudellisen ja toiminnallisen perustan
- varmistaa asiakaskohteen turvallisuuden
- toimia palo- ja tulityövartiointitehtävissä
- toimia tulipalo- ja onnettomuustilanteissa.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA OSAA PELASTUSTOIMINNAN OIKEUDELLISEN JA TOIMINNALLISEN PERUSTAN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee vartijan työn kannalta pelastustoimintaa koskevan lainsäädännön peruskäsitteet • tietää pelastustoiminnan ja paloturvallisuuden keskeisen käsitteistön • tuntee merkinnät ja tietää perustiedot yleisimmistä vaarallisista aineista, myrkyistä ja kaasuista • kartoittaa erilaisten kohteiden ja tulitöiden paloturvallisuusriskit • tuntee rakenteellisen paloturvallisuuden perusteet.

TUTKINNON SUORITTAJA VARMISTAA ASIAKASKOHTEEN TURVALLISUUDEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suorittaa asiakaskohteen pienimuotoisen sisäisen palotarkastuksen • tuntee alkusammutusvälineistön ja vartijan työssä käytettäviä yleisimpiä pelastustoimen laitteita • varmistaa rakennusten palo- ja poistumisturvallisuuden ja tunnistaa näihin liittyviä vaaratekijöitä • ennaltaehkäisee erilaisia vahinko-, ongelma- ja turvallisuuspoikkeamatilanteita ja osaa toimia niissä ja tarvittaessa käynnistää jälkivahinkojen torjunnan • toteuttaa kohteen pelastustoimintaan painottuvan turvallisuuskävelyn • osaa turvallisuus- ja kriisiviestinnän perusteet.

TUTKINNON SUORITTAJA OSAA TOIMIA PALO- JA TULITYÖVARTIOINTITEHTÄVISSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii palo- ja tulityövartiointitehtävissä • käyttää alkusammutusvälineistöä • osaa käyttää vartijan työn edellyttämällä tasolla yleisimpiä pelastustoimen laitteita, kuten rakennukseen asennettavat palonilmaisulaitteet, sammutus- ja savunpoistolaitteet.

TUTKINNON SUORITTAJA OSAA TOIMIA TULIPALO- JA ONNETTOMUUSTILANTEISSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• osaa tehdä hätäilmoituksen • toimii tulipalo- ja onnettomuustilanteissa oikein ja turvallisella tavalla, tarvittaessa evakuoi kohteen ja käynnistää jälkivahinkojen torjunnan sekä perustelee tekemänsä ratkaisut • toimii viranomaisrajapinnassa avustaen onnettomuus- ja muissa yhteistoimintaa edellyttävissä tilanteissa • osaa ensiaputoiminnan perusteet • raportoi tilanteen ja lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan toimimalla simuloiduissa tulipalo- ja onnettomuusaiheisissa tilanteissa ja tekemällä kyseisiä töitä ammatille tyypillisissä palvelutehtävissä, joissa varmistetaan asiakkaan toimintaympäristön palo- ja poistumisturvallisuutta. Tarvittaessa suoritusta voidaan laajentaa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

2.3. Toiminta eri vartiointimuodoissa

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- vartiointitoiminnan ja vartioimistehtävien oikeudellisen ja palvelullisen perustan
- asiakastarpeet, vartiointitehtävät sekä asiakaskohteiden kokonaisturvallisuuteen vaikuttavat tekijät
- toimia vaihtelevissa vartijan työhön liittyvissä tehtävissä ja tilanteissa.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA OSAA VARTIOINTITOIMINNAN JA VARTIOIMISTEHTÄVIEN OIKEUDELLISEN JA PALVELULLISEN PERUSTAN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• osaa yksityistä turvallisuusalaa, vartioimisliiketoimintaa ja vartioimistehtäviä koskevat keskeiset säädökset ja tuntee alan palvelullisen perustan • osaa vartijan toimivaltuudet ja velvollisuudet, oikeuttamisperusteet sekä tietää oikeudellisen asemansa ja vartiointityössä noudatettavat periaatteet • tuntee eri vartiointimuodot, kuten paikallis- ja piirivartioinnin sekä hälytystehtävät • hallitsee vartiointivarusteiden käytön, tuntee näihin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet sekä hallitsee vartijan työhön liittyvien asiakirjojen laadinnan.

TUTKINNON SUORITTAJA TUNTEE ASIAKASTARPEET, VARTIOINTITEHTÄVÄT SEKÄ ASIAKASKOHTEIDEN KOKONAISTURVALLISUUTEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hallitsee vartiointitehtävät ja vartijan toiminnan hälytystehtävissä • tunnistaa erityyppisiä asiakastarpeita sekä riskejä ja toimii niiden edellyttämällä tavalla • tuntee asiakaskohteiden rakenteellisen ja teknisen suojauksen periaatteet, avainturvallisuuden sekä vartioinnin muodostaman kokonaisuuden • varmistaa asiakaskohteiden palo- ja poistumisturvallisuuden ja tunnistaa näihin liittyviä vaaratekijöitä • varmistaa asiakaskohteen kokonaisturvallisuuden ja huomioi rikos-, väärinkäytös- tai poikkeamatilanteet.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII VAIHTELEVISSA VARTIJAN TYÖHÖN LIITTYVISSÄ TEHTÄVISSÄ JA TILANTEISSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii hyvien palvelu- ja laatuperiaatteiden mukaan vartiointitehtävissä ja perustelee toimenpiteensä • osaa ennaltaehkäisyn ja työturvallisen toiminnan poikkeama-, vahinko- tai konfliktitilanteissa • osaa tehdä hätäilmoituksen ja toimia yhteistyössä viranomaisten kanssa • osaa turvallisuusviestinnän, radioliikenteen ja tietoturvallisuuden (luottamukselliset tiedot ja salassapidon merkityksen) perusteet • raportoi tilanteen lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti tekemällä kyseisiä töitä ammatille tyypillisissä vartiointitehtävissä tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

2.4. Teknisten turvallisuusjärjestelmien käyttö

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- rakenteellisen ja teknisen turvallisuuden
- toimia valvontatehtävissä turvallisuustekniikkaa hyödyntäen.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TUNTEE RAKENTEELLISEN JA TEKNISEN TURVALLISUUDEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee vartijan työn kannalta keskeisiä teknisiä turvallisuusjärjestelmiä koskevan säädösperustan • tietää rakenteellista suojausta ja teknistä valvontaa koskevan keskeisimmän käsitteistön sekä rakenteellisen suojauksen ja kehäajattelun periaatteet • tietää murtohälytys-, kameravalvonta- ja kulunohjausjärjestelmien toimintaperiaatteet • tietää teknisiin järjestelmiin liittyvät valvonta- ja toteutustavat ja yleisimmät aiheettomien hälytysten aiheuttajat • tietää perusteet valvontatekniikasta jolla valvotaan mm. valaistusta, kylmäkoneita, ravintolalaitteistoa sekä ilmastointikoneita (jäätymissuojat), ja ymmärtää niiden merkityksen kiinteistön häiriöttömään toimintaan ja turvallisuuteen • tuntee palovaroittimen, paloilmoitus- ja palovaroitinjärjestelmien toiminnan periaatteet.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII VALVONTATEHTÄVISSÄ TURVALLISUUSTEKNIIKKAA HYÖDYNTÄEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• valvoo vartiointikohteessa tai valvomossa tapahtumia valvontalaitteistoilla, kuten kameravalvonta, murtohälytys-, kulunvalvonta-, palovaroitin-, paloilmoitin- ja kiinteistövalvontajärjestelmillä • käyttää turvallisuustyössä viestintävälineitä • osaa tietoturvallisuuden perusteet ja salassapidon merkityksen • perehdyttää tai antaa käyttäjäkoulutuksen murtohälytysjärjestelmään • raportoi tapahtumat lainsäädännön ja asiakastarpeen edellyttämällä tavalla.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti tekemällä kyseisiä töitä ammatille tyypillisissä palvelutehtävissä tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että teknisten turvallisuusjärjestelmien käytön osaaminen voidaan luotettavasti todeta vastaavan

ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

2.5. Tilannehallinta

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia asiakaspalvelutehtävissä
- toimia konfliktitilanteessa
- toimia konfliktitilanteen jälkeen.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII ASIAKASPALVELUTEHTÄVISSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• osaa toiminnan oikeuttamisperusteet ja velvollisuudet sekä tuntee kohdehenkilöiden oikeusturvaan vaikuttavat seikat • osaa sanallisen ja sanattoman viestinnän perusteet ja hyödyntää niitä työssään erilaisissa asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • tulkitsee erilaisissa palvelutilanteissa ja toimintaympäristöissä kohtaamiensa henkilöiden tunnetilaa ja käyttäytymistä ja mukauttaa toimintaansa tilanteeseen sopivaksi • tuntee perustiedot päihdyttävien ja huumaavien aineiden vaikutuksista ihmisten käyttäytymiseen ja osaa toimia pisto-, veri- tai eritetartuntavaaratilanteissa • varautuu työympäristönsä työturvallisuusriskeihin, käyttää suojavälineitä oikein ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä hälyttää tarvittaessa lisäapua.

TUTKINNON SUORITTAJA OSAA TOIMIA KONFLIKTITILANTEESSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii konfliktitilanteessa asiallisesti ja puolueettomasti sekä sovinnollisuutta edistäen • tuntee stressireaktioiden vaikutukset omaan ja kohdehenkilön toimintakykyyn • osaa vartijan tai järjestyksenvalvojan fyysisen voimankäytön ja hallitsee käytössään olevat sallitut voimankäyttövälineet ja pystyy toimimaan uhkaavissa tilanteissa hyväksyttävästi sekä kokonaisarviointiin perustuen puolustettavalla tavalla • turvaa tilanteen ja ympäristön sekä huolehtii kohdehenkilöstä, suorittaa oikein toimivaltuuksiinsa perustuvat toimenpiteet ja tarvittaessa luopuu toimenpiteestä • osaa toimia yhteistoiminnassa viranomaisten kanssa.

TUTKINNON SUORITTAJA OSAA TOIMIA KONFLIKTITILANTEEN JÄLKEEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee konfliktin jälkihoitoon liittyvät toimenpiteet perustellusti • osaa toiminnan pisto- verialtistus- ja eritetartuntavaaratilanteissa • raportoi tapahtumat lainsäädännön ja asiakastarpeen edellyttämällä tavalla.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti tekemällä kyseisiä töitä ammatille tyypillisissä palvelutehtävissä tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

2.6. Järjestyksenvalvonta

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja

- osaa toimia järjestyksenvalvontatehtävissä
- osaa toimia poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi asetettuna järjestyksenvalvojana.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII JÄRJESTYKSENVALVONTATEHTÄVISSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• osaa järjestyksenvalvojan toimivaltuudet, velvollisuudet, oikeudellisen aseman ja oikeuttamisperusteet sekä tehtävissä noudatettavat periaatteet • toimii järjestyksenvalvojana hyvien palvelu- ja laatuperiaatteiden mukaisesti eri toimintaympäristöissä ja vaihtelevissa tilanteissa ja perustelee toimenpiteensä • suorittaa yleisimmät järjestyksenvalvojan tehtäviin liittyvät tarkastukset huomioiden perusoikeudet ja työturvallisuuden • tietää kohdehenkilön säilöön ottamisen periaatteet • osaa turvallisuusviestinnän ja ymmärtää salassapidon perusteet • raportoi tapahtumat lainsäädännön ja asiakastarpeen edellyttämällä tavalla.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII POLIISIN TAI RAJAVARTIOLAITOKSEN AVUKSI ASETETTUNA JÄRJESTYKSENVALVOJANA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• osaa tehtävien edellyttämät toimivaltuudet, velvollisuudet, oikeudellisen aseman, työvälineet ja oikeuttamisperusteet sekä tehtävissä noudatettavat periaatteet • toimii hyvien palvelu- ja laatuperiaatteiden mukaisesti eri toimintaympäristöissä ja vaihtelevissa tilanteissa ja perustelee toimenpiteensä • osaa turvallisuusviestinnän ja ymmärtää salassapidon perusteet • raportoi tapahtumat lainsäädännön ja asiakastarpeen edellyttämällä tavalla.

Ammattitaidon osoittamistavat

Järjestyksenvalvoja

Tutkinnon osan lakisääteinen ammattitaito osoitetaan osallistumalla Järjestyksenvalvojan peruskoulutukseen (vähintään 40 oppituntia) ja suorittamalla sen jälkeen hyväksytysti koulutusaineistoon sisältyvä koe taikka ammatillisessa perus- tai lisäkoulutuksessa käytettävä näyttö. Kokeeseen kuuluu monivalintatehtäviä sekä perusteltuja vastauksia vaativia kysymyksiä. Koe on suoritettava kuuden kuukauden kuluessa peruskoulutuksen aloittamisesta. Hylätyn kokeen tai näytön saa uusia kolme (3) kertaa. Mikäli tutkinnon suorittaja ei läpäise koetta tai näyttöä hyväksytysti, koulutus on suoritettava kokonaan uudestaan. Uusintojen välillä tulee olla vähintään yksi (1) päivä.

Mikäli suorittajalla on voimassa oleva järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen, koulutukseen ei tarvitse osallistua eikä koetta suorittaa.

Järjestyksenvalvontatehtävissä suoritettavaan tutkintotilaisuuteen osallistujalla on oltava voimassa oleva järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen.

Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti tekemällä kyseisiä töitä ammatille tyypillisissä järjestyksenvalvonnan työtehtävissä tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

Poliisihallitus voi tarkentaa erillisillä määräyksillä koulutuksessa käsiteltäviä opetusaiheita, sisältöä ja tuntijakaumaa.

Poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi asetettu järjestyksenvalvoja

Poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi asetettuun järjestyksenvalvojaan liittyvän koulutuksen osalta osaaminen osoitetaan työelämän näyttönä, simuloidusti tai kokeella.

Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti tekemällä kyseisiä töitä ammatille tyypillisissä poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi asetetun järjestyksenvalvojan työtehtävissä tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

Poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi asetetun järjestyksenvalvojan tehtävissä suoritettavaan tutkintotilaisuuteen osallistujalla on oltava joko voimassa oleva järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen sekä voimassa oleva vartijaksi hyväksyminen tai vaihtoehtoisesti voimassa oleva järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen sekä hyväksytysti suoritettu vartijan peruskoulutus, eikä hän ole täyttänyt 68 vuotta. Suorituspaikan haltijalla on oltava voimassa oleva poliisilaitoksen myöntämä lupa asettaa järjestyksenvalvojia. Lisäksi suorittajan on oltava turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa, ja elinkeinoluvan haltijalla on oltava voimassa oleva toimeksiantosopimus järjestyksenvalvojien asettamispaikan haltijan / asettamisluvan saaneen kanssa.

2.7. Kaupan turvallisuustoiminta

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- tunnistaa kaupan turvallisuuden asiakastarpeet
- kaupan turvallisuuden oikeudellisen ja toiminnallisen perustan
- toimia kaupan alan turvallisuustehtävissä.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TUNNISTAA KAUPAN ALAN ASIAKKAAN TURVALLISUUSTARPEET.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tietää kauppaliikkeiden ja -keskusten turvallisuuden erityispiirteet ja ottaa huomioon keskeisimmät sidosryhmät • tuntee hävikin eri muodot ja tavanomaiset riskit kaupan turvallisuudelle sekä näitä ennaltaehkäisevän toiminnan ja tuotesuojauksen • osaa työhön liittyvien valvonta-, kylmä- tai LVIS-laitteiden toimintaperiaatteet.

TUTKINNON SUORITTAJA TUNTEE KAUPAN TURVALLISUUDEN OIKEUDELLISEN JA TOIMINNALLISEN PERUSTAN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• osaa vartioimisliiketoimintaa ja vartioimistehtäviä sekä kaupan turvallisuutta koskevat keskeiset säädökset • osaa vartijan ja myymälätarkkailijan toimivaltuudet, velvollisuudet, oikeuttamisperusteet sekä tuntee oikeudellisen asemansa • huomioi perus- ja ihmisoikeudet.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII KAUPAN ALAN TURVALLISUUSTEHTÄVISSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii vartijana ja hallitsee myymälätarkkailijana toimimisen hyvien palveluperiaatteiden mukaan • osaa toimia näpistys-, varkaus-, vahingonteko-, petos- tai ryöstötilanteissa • hallitsee koeostotoiminnan periaatteet ja poistumistarkastuksen suorittamisen • osaa sanallisen ja sanattoman viestinnän perusteet ja hyödyntää niitä työssään erilaisissa asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • tulkitsee erilaisissa palvelutilanteissa ja toimintaympäristöissä kohtaamiensa henkilöiden tunnetilaa ja käyttäytymistä ja mukauttaa toimintaansa tilanteeseen sopivaksi • tuntee perustiedot päihdyttävien ja huumaavien aineiden vaikutuksista ihmisten käyttäytymiseen ja osaa toimia pisto-, veri- tai eritetartuntavaaratilanteissa • varautuu työympäristönsä työturvallisuusriskeihin, käyttää suojavälineitä oikein ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä hälyttää tarvittaessa lisäapua. • osaa turvallisuusviestinnän ja ymmärtää salassapidon merkityksen • osaa tehdä hätäilmoituksen ja toimia yhteistyössä viranomaisten kanssa • laatii vartiointiin liittyvät asiakirjat, kuten anastusilmoitukset ja raportoi tapahtumat lainsäädännön ja asiakastarpeen edellyttämällä tavalla.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti tekemällä kyseisiä töitä ammatille tyypillisissä palvelutehtävissä kaupan alan kohteessa tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

2.8. Turvatarkastus

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- perustaa tarkastuspisteen ja tuntee tarkastuksessa apuvälineinä käytettävät laitteet ja tekniikat
- turvatarkastuksen palvelutoiminnan.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA PERUSTAA TARKASTUSPISTEEN JA TUNTEE TARKASTUKSESSA APUVÄLINEINÄ KÄYTETTÄVÄT LAITTEET JA TEKNIIKAT.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee yleisimmät turvatarkastuksissa käytössä olevat tekniset laitteet ja apuvälineet sekä käyttämiensä laitteiden toimintaperiaatteet.

Turvatarkastuspisteen perustaminen	
Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perustaa väliaikaisen turvatarkastuspisteen ja teknisen turvatarkastuspisteen ja valitsee soveltuvimman käytössään olevan tarkastustekniikan ja käytettävät tekniikat.

Teknisten laitteiden käyttökuntoon laittaminen ja käyttö	
Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toteaa laitteiden ja välineiden toimintavalmiuden • käyttää laitteita turvallisesti ja toimii työturvallisuusohjeiden mukaisesti • tulkitsee läpivalaisukoneen kuvaa siten, että tunnistaa esineitä ja aineita • reagoi laitteiden antamiin ilmoituksiin tarkastustilanteessa ja toimii niiden perusteella oikein.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII TURVATARKASTUSTEHTÄVÄSSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee turvatarkastustoimintaa säätelevän keskeisen lainsäädännön • osaa turvatarkastajan toimivaltuudet ja velvollisuudet sekä turvatarkastustyössä noudatettavat periaatteet • toimii asiakaspalvelullisesti, huomioi eri asiakasryhmät ja hallitsee poikkeamatilanteet • toimii erilaisissa ympäristöissä turvatarkastustehtävissä annettuja ohjeita noudattaen • tarkkailee työympäristöään ja raportoi havaitsemistaan poikkeamista ja poikkeavuuksista • havainnoi tarkastuksen kohdetta, henkilöitä ja esineitä ja tekee johtopäätöksiä ja päätelmiä, joiden perusteella toimii (profilointi) ja hälyttää tarvittaessa lisäapua ja tekee eettisesti oikeita valintoja ja mukauttaa omaa toimintaansa tilanteeseen sopivaksi • osaa sanallisen ja sanattoman viestinnän perusteet ja hyödyntää niitä työssään erilaisissa asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • kertoo tarkastettavalle tarkastusmenettelystä ja opastaa ja ohjaa häntä tarkastusprosessin aikana • valitsee tarkastettavien erityistilanteisiin liittyvät tekniset vaihtoehdot ja tarkastaa henkilön ja hänen mukaan olevat tavarat vähimmän haitan periaatteen mukaisesti • toimii turvallisuutta edistävällä tavalla sekä työturvallisuusohjeiden mukaisesti • tunnistaa vahingoittamiseen soveltuvat esineet ja yleisimmät vaaralliset aineet ja tietää miten toimia haltuun otettujen esineiden ja aineiden kanssa • tarkastaa henkilön tai kohteen siten, ettei jää perusteltua syytä epäillä, että tarkastettavalla tai tarkastuksen kohteessa on kiellettyjä esineitä tai aineita • tuntee tarkastustilanteen riskit ja toimii niitä minimoiden • osaa turvatarkastustehtävään liittyvän suullisen ja kirjallisen raportoinnin ja osaa tehdä viranomaisille tarvittavat ilmoitukset.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti tekemällä kyseisiä töitä turvatarkastustehtävissä tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

2.9. Henkilösuojaus

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- henkilön koskemattomuuden suojaamisen oikeudellisen perustan
- henkilön koskemattomuuden suojaamisen ennakkovalmistautumisen

- toimia henkilön koskemattomuuden suojaamistehtävissä.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA OSAA HENKILÖN KOSKEMATTOMUUDEN SUOJAAMISEN OIKEUDELLISEN PERUSTAN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee turvallisuusalaa, vartioimisliiketoimintaa ja vartioimistehtäviä koskevat keskeiset säädökset • tuntee henkilösuojaustoimintaan liittyvän säädösperustan sekä suojattaviin henkilöihin, turvattaviin tilanteisiin ja kohteisiin liittyvän erityislainsäädännön • osaa vartijan toimivaltuudet ja velvollisuudet, oikeudellisen suojan, oikeuttamisperusteet ja vartiointityössä noudatettavat periaatteet sekä perus- ja ihmisoikeudet.

TUTKINNON SUORITTAJA OSAA HENKILÖN KOSKEMATTOMUUDEN SUOJAAMISEEN LIITTYVÄN ENNAKKOVALMISTAUTUMISEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee riskienhallinnan ja uhkien torjunnan perusteet, kartoittaa henkilöön kohdistuvia uhkia, ymmärtää henkilösuojaustoimeksiantoon liittyvien toimintasuunnitelmien merkityksen • tuntee rakenteellisen ja teknisen suojauksen sekä vartioinnin ja teknisten apuvälineiden muodostaman kokonaisuuden ja soveltaa näitä henkilösuojaukseen • osaa henkilösuojaustehtävissä käytettävät suojaustaktiikat ja -välineet ja varautuu poikkeamatilanteisin • osaa ennakoivan (suojaavan) tiedustelun ja suunnittelun sekä reittisuunnittelun periaatteet ja tuntee henkilökuljetusturvallisuuteen liittyvät riskit ja niiden torjunnan periaatteet sekä saattueajon, saattomuodostelmat ja niiden käytön henkilösuojaustehtävissä • ohjeistaa ja valistaa asiakasta henkilöturvallisuuteen liittyvissä asioissa.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII HENKILÖN KOSKEMATTOMUUDEN SUOJAAMISTEHTÄVISSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii henkilösuojaustehtävissä hyvien palveluperiaatteiden mukaan, työturvallisella tavalla eettisesti oikein ja ottaa huomioon suojattavan henkilön ja hänen läheisensä sekä toimeksiannon kannalta keskeiset sidosryhmät • tuntee erilaisten paikkojen ja olosuhteiden merkityksen henkilöturvallisuudelle ja toimii suojattavan työpaikalla, kotona ja matkalla • osaa sanallisen ja sanattoman viestinnän perusteet ja hyödyntää niitä asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • lukee kohtaamansa henkilön tunnetilaa ja tunnistaa poikkeavaa käyttäytymistä ja ymmärtää ihmisen käyttäytymisen perusteita ja mukauttaa omaa toimintaansa tilanteeseen sopivaksi ja hälyttää tarvittaessa lisäapua • tuntee käytettävien varusteiden rajoitukset ja hallitsee vartijan fyysisen voimankäytön perusteet sekä käytössään olevat vartijalle sallitut voimankäyttövälineet • osaa turvallisuusviestinnän ja ymmärtää salassapidon ja tietoturvallisuuden merkityksen sekä tuntee viestiliikennekurin ja viestii asianmukaisesti ja turvallisuutta edistävällä tavalla eri viestintävälineillä • hallitsee poikeamatilanteessa tapahtuvan suojattavien henkilöiden evakuoinnin • raportoi tapahtumat lainsäädännön ja asiakastarpeen edellyttämällä tavalla.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti suorittamalla henkilön koskemattomuuden suojaamistehtävissä tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

2.10. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden turvallisuusvalvonta

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden turvallisuuden asiakastarpeet
- toimia sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden turvallisuustehtävissä.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TUNNISTAA SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIPISTEIDEN ASIAKKAAN TURVALLISUUSTARPEET.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tietää sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden turvallisuuden erityispiirteet • tuntee tavanomaiset riskit ja näitä ennaltaehkäisevän toiminnan sekä suojauskeinot sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteissä • hallitsee hoitotoimenpiteiden ja -henkilöstön turvaamisen • tuntee turvallisuustyöhön liittyvien teknisten valvontalaitteiden sekä häiriöttömän toiminnan varmistavien laitteiden merkityksen ja osaa niiden toimintaperiaatteet ja käytön.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIPISTEIDEN TURVALLISUUSTEHTÄVISSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huomioi vartijan ja järjestyksenvalvojan tehtävissä sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteitä koskevat keskeiset erityiset säädökset sekä potilaiden asemaa ja oikeuksia koskevan lainsäädännön • huomioi toiminnassaan perus- ja ihmisoikeudet • kohtaa asiakkaita ja potilaita ammatillisesti sekä toimii erilaisissa neuvontatehtävissä, hoitohenkilöstön ja hoitotoimenpiteiden, asiakas- ja potilasturvallisuuden turvaamistehtävissä, henkilöturvahälytyksissä tai konfliktitilanteissa • tuntee perustiedot päihdyttävien ja huumaavien aineiden vaikutuksesta ihmisten käyttäytymiseen • tuntee erityisryhmien tarpeita ja hallitsee päihtyneiden asiakkaiden ja potilaiden sekä vanki- ja tutkintavankipotilaiden kanssa toimimisen erityispiirteet • hallitsee sanallisen ja sanattoman viestinnän perusteet ja hyödyntää niitä työssään erilaisissa asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • lukee kohtaamansa henkilön tunnetilaa ja tunnistaa poikkeavaa käyttäytymistä ja ymmärtää ihmisen käyttäytymisen perusteita ja mukauttaa toimintaansa tilanteeseen sopivaksi ja hälyttää tarvittaessa lisäapua ja tekee eettisesti oikeita valintoja • hallitsee potilassiirron ja -kuljetuksen turvaamistoimenpiteet • osaa toimia ennaltaehkäisevästi sekä hallitsee toiminnan onnettomuus- ja poikkeustilanteissa sekä tuntee evakuoinnin erityispiirteet sairaalaympäristössä • osaa toimia rikosaiheisissa työtehtävissä, kuten varkaus-, pahoinpitely tai ryöstötilanteissa • työskentelee aseptiikkaa ja työ- ja ympäristönsuojeluohjeita noudattaen • osaa toiminnan pisto-, veri- tai eritetartuntavaaratilanteissa • tuntee työturvallisuuden perusteet ja toimii ergonomisesti oikealla tavalla • osaa turvallisuus- ja kriisiviestinnän sekä tietoturvallisuuden perusteet ja ymmärtää salassapidon ja tietosuojan merkityksen toiminnassa • osaa tehdä hätäilmoituksen ja toimia yhteistyössä viranomaisten kanssa • laatii vartiointiin liittyvät asiakirjat ja raportoi tapahtumat lainsäädännön ja asiakastarpeen edellyttämällä tavalla.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti työskentelemällä sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteissä turvallisuustehtävissä tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

2.11. Sammutus- ja pelastustoiminta

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia sammutustehtävissä
- toimia savusukellustehtävissä
- toimia ensiapua edellyttävissä tehtävissä.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII SAMMUTUSTEHTÄVISSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii tavanomaisissa sammutus- ja pelastustehtävissä pelastusyksikössä yksikönjohtajan antamien ohjeiden perusteella • aloittaa ensitoimet pelastamisessa sekä muissa pelastustoimintaan liittyvissä tehtävissä • tunnistaa yleisimmät vaaralliset aineet ja kemikaalit ja osaa toimia onnettomuustilanteissa sekä osaa suojautua niiltä • käyttää oikein yleisesti käytettyjä sammutus- ja pelastustoiminnan laitteita ja järjestelmiä ja tietää niiden toimintaperiaatteet • hankkii ja ylläpitää fyysistä kuntoa, ymmärtäen fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn merkityksen sammutustehtävissä • toimii oikein hälytystilanteessa ja raportoi tilanteen sekä lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII SAVUSUKELLUSTEHTÄVISSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii tavanomaisissa savusukellustehtävissä savusukellusparin tai suojaparin jäsenenä • hallitsee paineilmahengityslaitteen käytön savusukellustehtävissä rajatun tilan paloissa ja muualla kuin rajatussa tilassa • ymmärtää hengityssuojainten toimintaperiaatteen sekä niiden käytön jälkeisen huollon.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII ENSIAPUA VAATIVISSA TEHTÄVISSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• osaa toimia erilaisissa sairaskohtaus- ja onnettomuustilanteissa • tunnistaa ja osaa kohdata hätätilapotilaan ja arvioida ensiavun tarpeen sekä huolehtii autettavan peruselintoiminnoista • tekee ensiarvion, haastattelun ja tutkimukset käytettävissään olevalla välineistöllä • käyttää ensivastetoiminnassa käytettäviä välineitä ja laitteita • osaa porrastetun ensihoitojärjestelmän toimintaperiaatteet erilaisissa onnettomuustilanteissa ja toimii ensiapuryhmän jäsenenä • toimii yhteistyössä hätäkeskuksen, ensihoitopalvelun sekä pelastus- ja poliisiviranomaisten kanssa • osaa tehdä hätäilmoituksen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan toimimalla sammutus- ja savusukellustehtävissä sekä ensiapua edellyttävissä pelastusaiheisissa tehtävissä tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

2.12. Turvallisuusalan esimiestoiminta

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia työhön osallistuvana esimiehenä
- toimia esimiehenä asiakaskohteessa
- kehittää päivittäistä toimintaa.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII TYÖHÖN OSALLISTUVANA ESIMIEHENÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hankkii toimintaympäristöstä työn kannalta keskeistä tietoa • ohjaa päivittäistä toimintaa tavoitteiden mukaisesti ja hyödyntää organisaation osaamista • varmistaa, että työntekijät tuntevat toiminnalle asetetut tavoitteet • tukee ja ohjaa työntekijöitä tavoitteiden saavuttamisessa • edistää toiminnallaan työyhteisön tasa-arvoa ja oikeudenmukaista kohtelua • varmistaa työntekijöiden työhyvinvoinnin ja puuttuu ongelmatilanteisiin.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII ESIMIEHENÄ ASIAKASKOHTEESSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee päivittäisiä töitä toimien esimerkkinä muille työntekijöille sekä varmistaa sujuvan ja tavoitteellisen työskentelyn • laatii, päivittää ja ylläpitää toimintaohjeita sekä perehdyttää työntekijät työtehtäviin • vastaa roolinsa mukaisista velvoitteista ja noudattaa toimintaa ohjaavia säädöksiä sekä oman että asiakasorganisaation antamia ohjeita ja varmistaa, että työntekijät noudattavat alan säädöksiä, erityisesti työlainsäädäntöä, alan sopimuksia sekä viranomaismääräyksiä • edistää vuorovaikutusta sekä antaa ja vastaanottaa rakentavaa palautetta • hallitsee tavanomaiset neuvottelutilanteet, hoitaa joustavasti viestintää, puuttuu ongelmatilanteisiin ja hoitaa haasteelliset vuorovaikutustilanteet ratkaisukeskeisesti • toimii yhteistyötapaamisissa ja laatii näihin liittyvät muistiot ja asiakirjat.

TUTKINNON SUORITTAJA SEURAA JA KEHITTÄÄ RYHMÄN TOIMINTAA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• seuraa ja arvioi työntekijöille asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä kehittää päivittäistä toimintaa • kerää toimintaan liittyvää tietoa ja raportoi tuloksista työryhmälle, esimiehille, asiakkaalle ja tarvittaessa viranomaisille.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti toimimalla käytännön työhön osallistuvana esimiehenä tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen osalta. Tarvittaessa työn taustalla olevien tietojen hallintaa voidaan tarkistaa esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

2.13. Arvokuljetustoiminta

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- arvokuljetustoiminnan perusteet osana turvallisuusalan toimintakenttää
- toimia vähittäiskaupan, julkishallinnon ja yhdistysten rahahuoltoon liittyvissä arvokuljetustehtävissä sekä muissa ohjatuissa arvokuljetustehtävissä.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA OSAA ARVOKULJETUSTOIMINNAN PERUSTEET OSANA TURVALLISUUSALAN TOIMINTAKENTTÄÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• osaa vartijan toimivaltuudet ja velvollisuudet, oikeudellisen suojan, oikeuttamisperusteet ja vartiointityössä noudatettavat periaatteet sekä perus- ja ihmisoikeudet • toimii ammattialan yleisten eettisten periaatteiden mukaisesti • tuntee arvokuljetusten riskienhallinnan ja uhkien torjunnan perusteet • tuntee rakenteellisen ja teknisen suojauksen sekä vartioinnin ja teknisten apuvälineiden muodostaman kokonaisuuden osana arvokuljetustoimintaa • kartoittaa arvokuljetustoimintaan kohdistuvia uhkia, ymmärtää arvokuljetustoimeksiantoon liittyvien ohjeiden merkityksen • osaa turvallisuusviestinnän ja ymmärtää salassapidon ja tietoturvallisuuden merkityksen sekä tuntee viestiliikennekurin ja viestii asianmukaisesti ja turvallisuutta edistävällä tavalla eri viestivälineillä • tietää arvokuljetustoiminnan kannalta keskeiset rahaliikenteeseen liittyvät toimijat

TUTKINNON SUORITTAJA OSAA TOIMIA VÄHITTÄISKAUPAN, JULKISHALLINNON JA YHDISTYSTEN RAHAHUOLTOON LIITTYVISSÄ ARVOKULJETUSTEHTÄVISSÄ SEKÄ MUISSA OHJATUISSA ARVOKULJETUSTEHTÄVISSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee arvokuljetustoimintaa ja vartijan työtä koskevat keskeiset säädökset • tuntee arvokuljetustoimintaa koskevat ohjeet ja määritelmät • huomioi arvokuljetustehtävissä erilaisten ympäristöjen ja olosuhteiden merkityksen • toimii arvokuljetustehtävissä hyvien palveluperiaatteiden mukaan, työturvallisella tavalla ja eettisesti oikein • toimii ohjeiden mukaisesti arvolähetystä vastaanotettaessa, kuljetettaessa ja luovutettaessa • osaa sanallisen ja sanattoman viestinnän perusteet ja hyödyntää niitä asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • lukee kohtaamansa henkilön tunnetilaa ja tunnistaa poikkeavaa käyttäytymistä ja ymmärtää ihmisen käyttäytymisen perusteita ja mukauttaa omaa toimintaansa tilanteeseen sopivaksi ja hälyttää tarvittaessa lisäapua • raportoi tapahtumat lainsäädännön ja asiakastarpeen edellyttämällä tavalla • osaa arvokuljetustehtävissä käytettävät yleisimmät suojaustaktiikat ja -menetelmät ja huolehtii työvälineiden kunnosta ja varautuu poikkeamatilanteisin • toimii asiakaslähtöisesti, palveluhenkisesti, itseohjautuvasti, taloudellisesti ja vastuullisesti noudattaen työturvallisuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti suorittamalla arvokuljetustehtäviä tai tarvittaessa erillisillä työtehtävillä siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännön että ammattialalla tarvittavan teoreettisen tietämyksen

osalta. Työn taustalla olevien tietojen hallintaa tarkastetaan esittämällä tutkinnon suorittajalle työsuoritusten aikana täydentäviä lisäkysymyksiä.

Mikäli työ-/työtehtävät eivät kata perusteiden vaatimuksia siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia, on järjestäjä velvollinen varmistamaan erityyppisillä lisätehtävillä tai muilla arviointikeinoilla vaaditun osaamisen.

3. Tutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset määrittävät, mitä tutkinnon suorittajan tulee osata suorittaessaan kyseistä tutkinnon osaa. Tutkintotilaisuudessa osoitettava ammattitaito arvioidaan hyväksytyn suorituksen kriteerien mukaisesti. Ammattitaidon osoittamistavat määrittävät, mitä tutkinnon suorittaja tekee osoittaakseen ammattitaitonsa.

4. Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset

Vartijan ammattitutkinnon tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista määrätään Opetushallituksen määräyksessä.

5. Liite. Tutkinnon kuvaus (ei sisälly määräykseen)

Vartijan ammattitutkinto

Tutkinnon perusteiden voimaantulopäivä 1.1.2017 (52/011/2016)

5.1. Tutkinnon muodostuminen

Vartijan ammattitutkinto muodostuu kahdesta pakollisesta ja neljästä valinnaisesta tutkinnon osasta.

Pakolliset tutkinnon osat ovat Vartijan koulutus ja Pelastustoiminta.

Valinnaiset tutkinnon osat ovat Toiminta eri vartiointimuodoissa, Teknisten turvallisuusjärjestelmien käyttö, Tilannehallinta, Järjestyksenvalvonta, Kaupan turvallisuustoiminta, Turvatarkastus, Henkilösuojaus, Sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden turvallisuusvalvonta, Sammutus- ja pelastustoiminta, Turvallisuusalan esimiestoiminta ja Arvokuljetustoiminta.

Tutkinnon osat Sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden turvallisuusvalvonta ja Sammutus- ja pelastustoiminta vastaavat kahta tutkinnon osaa.

Vartijan ammattitutkintoon voidaan myös sisällyttää valinnainen tutkinnon osa turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinnosta, lukkosepän ammattitutkinnosta tai lukkoseppämestarin erikoisammattitutkinnosta.

5.2. Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Tutkinnon suorittanut tietää yksityisen turvallisuusalan työtehtävät ja palvelut ja niiden suorittamiseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet sekä tarvittavilta osin turvallisuusalan työtehtäviin liittyvän lainsäädännön. Hän tuntee yksityisen turvallisuusalan työtehtäviä sivuavat viranomaisorganisaatiot, niiden ydintehtävät sekä yritysturvallisuuden osa-alueet. Hän tietää lisäksi yksityisen turvallisuusalan työtehtäviin liittyviä riskejä ja yleisimpiä poikkeamatilanteita ja osaa toimia työturvallisuuden edellyttämin tavoin. Hän tuntee myös erilaisten ympäristöjen vaikutuksen toiminnan luonteeseen suoritettavien tehtävien, tilanteen sekä lainsäädännön kannalta.

Tutkinnon suorittanut ymmärtää ammattinsa asiakaspalveluluonteen ja osaa toimia vahinko-, ongelma- tai konfliktitilanteissa. Hän hallitsee vuorovaikutuksen sekä sanallisen ja sanattoman viestinnän perusteet ja hyödyntää niitä työssään.

Tutkinnon suorittanut tuntee perustiedot kiinteistöjen rakenteellisesta turvallisuudesta, teknisestä valvonnasta ja erilaisista valvontatavoista. Hän tuntee teknisten turvallisuus-/viestintäjärjestelmien, rakenteellisen turvallisuuden ja henkilövalvonnan kokonaisuuden. Hän osaa työssä tarvittavien asiakirjojen laadinnan ja raportoinnin periaatteet. Hän tuntee työssä tarvittavat vartiointivarusteet ja voimankäyttövälineet.

Tutkinnon suorittanut osaa perustiedot pelastustoiminnasta sekä poikkeusoloihin varautumisesta. Hän tuntee kiinteistön paloturvallisuuden kannalta olennaiset seikat ja tietää, miten toimia oikein ja vahingot minimoiden palonehkäisyssä, mahdollisessa palotilanteessa ja jälkivahinkojen torjunnassa. Hän tuntee myös vaarallisten aineiden merkinnät ja tavallisimpien vaarallisten aineiden ominaisuudet. Lisäksi hän hallitsee hätä- ja psyykkisen ensiavun.

5.3. Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Tutkinnon suorittaja voi toimia turvallisuusalan elinkeinon harjoittajan tai elinkeinoelämän palveluksessa esimerkiksi vartijana, reseptionistina, järjestyksenvalvojana, poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi asetettuna järjestyksenvalvojana, myymälätarkkailijana, arvokuljettajana, henkivartijana, turvatarkastajana, vartijapalomiehenä tai esimiehenä.

5.4. Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema

Tutkintotodistuksen antaa Opetushallituksen asettama tutkintotoimikunta.

5.5. Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriön alainen keskusvirasto

5.6. Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen)

ISCED 3

5.7. Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset

Hyväksytty/hylätty

5.8. Jatko-opintokelpoisuus

Tutkinto tuottaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

5.9. Säädösperusta

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 631/1998, asetus ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 812/1998

5.10. Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla

Tutkinto suoritetaan osoittamalla tutkintotilaisuuksissa Opetushallituksen päättämissä tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito. Tarvittaessa järjestetään tutkintoon valmistavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

5.11. Pohjakoulutusvaatimukset

Näyttötutkinnon suorittaminen on ammattitaidon hankkimistavasta riippumatonta. Tutkintoon osallistujalle ei ole asetettu muodollisia koulutusvaatimuksia.

Liite. Tutkinnon kuvaus (ei sisälly määräykseen)